

PRVA DODJELA NAGRADE PODRUŽNICE MLADIM POVJESNIČARIMA

U svijetu su razmjerno česta pojava natječaji na kojima različite akademske i znanstvene ustanove dodjeljuju nagrade i priznanja najboljim autorima novih znanstvenih rukopisa. Posebnu skupinu takvih nagrada čine one koje se, na temelju natječaja, daju mladim znanstvenicima za osobito uspjele i još neobjavljene znanstvene radove. Ni u povijesnoj znanosti takva praksa nije nepoznata. Spomenimo nekoliko primjera takvih natječaja kojima se mladi povjesničari ohrabruju na počecima svojih istraživačkih karijera.

Međunarodna udruga “Društvo i konferencija o 16. stoljeću” (The Sixteenth Century Society and Conference), koja uz ostalo objavljuje časopis *The Sixteenth Century Journal*, osim više različitih nagrada za objavljene knjige i članke dodjeljuje i godišnju “Nagradu Carl S. Meyer” mladim znanstvenicima za najbolje izlaganje na godišnjoj konferenciji Društva, koju u prosjeku pohđa više od 700 sudionika. Nagrada se dodjeljuje od 2002. godine, sastoji se od 500 američkih dolara i obznanjuje se na sljedećoj godišnjoj konferenciji Društva, kao i u spomenutom časopisu, koji si uz to pridržava pravo da prvi razmotri mogućnost objavljivanja pobjedničkog rada. Kandidati moraju biti studenti ili doktori znanosti kojima od stjecanja doktorata nije proteklo više od pet godina. Tekstovi izlaganja koji se kandidiraju ne smiju biti objavljeni niti izlagani na drugim skupovima, a “kriteriji za odabir pobjednika uključuju: 1) vrsnoću i originalnost istraživanja; 2) metodološku vještinu i/ili inovativnost; 3) razvijanje svježih i poticajnih interpretacija ili uvida; 4) književnu vrsnoću”.¹

Oksfordsko “Društvo za proučavanje srednjovjekovnih jezika i književnosti” (The Society for the Study of Medieval Languages and Literature) i njegov časopis *Medium Aevum* od 2007. dodjeljuju godišnju nagradu medijevistima mlađeg naraštaja za radove iz srednjovjekovne povijesti. Kandidati mogu biti poslijediplomski studenti ili doktori s najviše tri godine protekle od obrane doktorata, radovi na engleskom jeziku moraju imati između 6500 i 8000 riječi, pobjednik na natječaju dobiva 250 funti u gotovini i još 250 kao potporu za sudjelovanje na znanstvenom simpoziju po vlastitom izboru, a uz njega se bira i osvajač drugog mjesta (*proxime accessit*), koji dobiva nagradu od 100 funti. Pobjednički se rad razmatra za objavljivanje u spomenutom časopisu.²

Nedavno osnovani Institut za proučavanje srednjega vijeka (Institute of Mediaeval Studies) škotskoga Sveučilišta u St. Andrewsu i njegov časopis

¹ Više o nagradi na: <http://www.sixteenthcentury.org/prizes/meyer/>

² Više na: http://mediumaevum.modhist.ox.ac.uk/society_prize.shtml

The Mediaeval Studies dodjeljuju mladim medijevistima nagradu s pravilima vrlo sličnim prethodno opisanima. Prvonagrađeni dobiva 500 funti i rad mu se također objavljuje u časopisu Instituta. Pobjednici natječaja u 2014. izabrani su između 26 sudionika i njihovih radova.³

Ugledajući se dijelom na takve svjetske primjere, Podružnica je na početku 2013. utemeljila svoju "Nagradu za najbolji rad mladih povjesničara iz povijesti Slavonije, Srijema i Baranje", koja je prvi put dodijeljena u rujnu prošle godine. Kao ciljevi utemeljenja takve nagrade istaknuti su "promicanje istraživanja povijesti sjeveroistočnog dijela Hrvatske (Slavonije, Srijema i Baranje)" i "poticanje historiografskog istraživanja i pisanja u najmlađoj populaciji, akademskoj i izvanakademskoj". Prema objavljenim propozicijama nagrade, svi radovi moraju se, u cijelosti ili tematskim težištem, odnositi na povijest Slavonije, Srijema ili Baranje, opseg im mora biti između 10 i 40 kartica teksta (uključujući bilješke i bibliografije), a autori u godini javljanja na natječaj za nagradu mogu imati najviše 26 navršenih godina života. Ako među pristiglim radovima nema dovoljno takvih koji zadovoljavaju minimalne kriterije, povjerenstvo Podružnice može dodijeliti manje od tri predviđene nagrade ili uopće ne dodijeliti nagradu.⁴

Na natječaj koji je bio otvoren do 10. lipnja 2013. pristigli su radovi jedanaest mladih povjesničara. Povjerenstvo u čijem su sastavu bili znanstvenici iz Podružnice dr. Miroslav Akmaž, dr. Stanko Andrić, dr. Suzana Leček, dr. Zlata Živaković-Kerže i dr. Dinko Župan razmotrilo je i ocijenilo radove na temelju sljedećih kriterija:

- kompetencija (točnost opće faktografije i podataka, ispravno korištenje terminologije);
- originalnost (donosi li rad nove vrijedne podatke, nudi li originalne interpretacije?);
- rad na izvorima (koriste li se izvori ili samo literatura, jesu li korišteni izvori na stranim jezicima ili rukopisi?);
- korištenje literature (koliko je opsežna korištena literatura, je li zastupljena sva za temu relevantna literatura, uključujući i recentnu?);
- vladanje znanstvenim aparatom (sredenost fusnota, jasan i dosljedan način citiranja, uredni i cjeloviti bibliografski podaci);
- pismena vještina (jasnoća pisanja, zanimljivost analize ili naracije, do-tjeran stil).

Tri rada morala su, nažalost, biti diskvalificirana zbog znatnog premašivanja maksimalnog opsega utvrđenog propozicijama.

³ Više o nagradi: <http://tmj.wp.st-andrews.ac.uk/tmj-prize/>;
<http://www.st-andrews.ac.uk/saims/saimstmjessayprize.pdf>

⁴ Više o propozicijama i tijeku dodjele nagrade: <http://hips.hr/kategorija/novosti/natjecaji/>

Povjerenstvo je pojedinačnim rangiranjem i zbrajanjem bodova kao najbolje izabralo sljedeće radove:

- Sergej Filipović (Osijek): “Reguliranje prostitucije u Osijeku na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće” (prva nagrada),

- Maja Vonić (Đakovo): “Španjolska gripa u Osijeku 1918. godine” (druga nagrada),

- Mario Tomas (Slavonski Brod): “Obilježja krize složenog poduzeća ‘Đuro Đaković’ Slavonski Brod od demokratskih promjena 1990. do Domovinskog rata” (treća nagrada).

Nagrade su pobjednicima dodijeljene u Slavanskom Brodu 24. rujna 2013, a sastojale su se od povelje, novčanih iznosa (3000 kuna za prvo mjesto, 2000 kuna za drugo mjesto i 1000 kuna za treće mjesto) te od izabranih knjiga u izdanju Podružnice. Osim toga, prvo- i drugonagrađeni rad objavljuju se - nakon što su prošli redoviti recenzentski postupak - u ovome broju časopisa Podružnice, a trećenagrađeni rad bit će objavljen u sljedećoj knjizi *Priloga za povijest Broda i okolice*.

Nadamo se da je to početak duga života jedne nagrade koja će biti dobro prihvaćena među najmlađim povjesničarima i koja će imati povoljan učinak, makar i po naravi stvari ograničen, na ukupne prilike u hrvatskoj historiografiji.